

AEROCLUBUL ROMANIEI
COMPARTIMENT ZBOR

CODUL AERIAN

PREZENTUL COD AERIAN A FOST APROBAT PRIN ORDONANTA
GUVERNULUI NR. 29/1997, MODIFICAT SI APOBAT PRIN LEGEA
NR. 399/2005

UZ INTERN
2006

Articolul 1

Art.1 – Prevederile prezentului cod aerian se aplica activitatilor aeronautice civile si persoanelor fizice sau juridice care desfasoara aceste activitati in spatiul aerian national si pe teritoriul Romaniei, precum si celor care, prin activitatile desfasurate, pot pune in pericol siguranta zborului si securitatea aeronautica.

Articolul 2

Art. 2 – (1) Activitatile aeronautice civile pe teritoriul si in spatiul aerian national sunt reglementate prin prezentul cod aerian si prin alte acte normative in materie, prin Conventia privind aviatia civila internationala, semnata la Chicago la 7 decembrie 1944, denumita in continuare Conventia de la Chicago, precum si prin tratatele bi- si multilaterale, la care Romania este parte.

(2) Aplicarea prezentului cod aerian se face fara a aduce atingere suveranitatii depline si exclusive asupra spatiului aerian national, ordine si siguranta nationala.

Articolul 3

Art. 3 – In sensul prezentului cod aerian, termenii si definitiile utilizate au urmatorul inteles:

3.1. *accident* – eveniment legat de operarea/utilizarea unei aeronave, care se produce intre momentul in care o persoana se imbarca la bordul acesteia, cu intentia si cu dreptul legal de a efectua un zbor, si momentul in care toate persoanele aflate la bord sunt debarcate si in cursul caruia:

a) o persoana este ranita grav sau mortal, datorita faptului ca se gaseste:

- in aeronava;

- in contact direct cu orice parte a aeronavei, inclusiv cu bucatile care se detaseaza din aceasta;

- expusa direct jetului (aspiratiei sau suflului motoarelor ori elicelor), cu exceptia cazurilor in care ranile se datoreaza unor cauze naturale, autoranirilor sau sunt produse de alta persoana ori a cauzelor in care ranile sunt produse in afara zonei ce este in mod normal disponibila pasagerilor sau membrilor echipajului;

b) aeronava sufera deteriorari sau o cedare de structura, care altereaza caracteristicile de rezistenta structurala, de performanta si de zbor si care in mod normal necesita o reparatie importanta sau inlocuirea componentelor afectate cu exceptia defectarii motorului ori deteriorarii, cand deteriorarea este limitata la motor, capote sau accesoriile sale oricand este vorba despre deteriorari limitate la elice, la extremitatile aripii, pneuri, frane, carenaje sau mici infundari ori perforatii in invelis;

c) aeronava a disparut sau este total inaccesibila.

3.2. *acte de interventie ilicita* – act produs in mod ilicit, cu intentie, constand in:

a) violenta impotriva uneia sau mai multor personae la bordul unei aeronave la sol si in zbor, daca acel act poate sa periclitizeze siguranta aeronavei respective;

b) distrugere a unei aeronave in serviciu sau provocare de avarii unei astfel de aeronave, care o face indisponibila pentru zbor ori care ii pot periclita siguranta in zbor;

c) amplasare sau favorizare a amplasarii prin orice mijloace a unui dispozitiv ori a unei substanta care pot distruge o aeronava aflata in serviciu sau ii poate provoca avarii care sa o faca indisponibila pentru zbor ori care ii poate periclita siguranta in zbor;

d) distrugere sau avariere a mijloacelor de navigatie aeriana ori de interventie in functionarea lor, daca un asemenea act poate periclita siguranta aeronavelor in zbor;

e) comunicare intentionata a unor informatii false, punand astfel in pericol siguranta unei aeronave in zbor;

f) folosirea ilegala a oricarui dispozitiv, substanata sau arma pentru:

- producerea unui act de violenta impotriva uneia sau mai multor persoane care provoaca ranirea grava ori moartea acestora, pe un aeroport care deserveste aviata civila;

- distrugerea sau avarierea grava a facilitatilor care apartin aviatiei civile sau aeronavelor care nu sunt in serviciu, dar se afla pe acel aeroport, ori pentru intreruperea serviciilor aeroportului, daca un asemenea act pune in pericol sau poate periclita siguranta aeroportului;

3.3. *activitati aeronautice civile* – totalitatea activitatilor legate de proiectarea, constructia, atestarea, reparatia, intretinerea si operarea aeronavelor civile, precum si activitatilor aeronautice civile conexe acestora;

3.4. *activitati aeronautice civile conexe* – totalitatea serviciilor care contribuie direct la asigurarea desfasurarii activitatilor aeronautice civile;

- 3.5. *administrator al aerodromului* – persoana fizica sau juridica care conduce si gestioneaza un aerodrom aflat in proprietatea publica ori in proprietate private a unor persoane fizice ori juridice;
- 3.6. *aerodrom* – suprafata delimitata pe pamant sau pe apa care cuprinde, eventual, cladiri, instalatii si echipamente, destinata sa fie utilizata, in totalitate ori in parte, pentru sosirea, plecarea si manevrarea la sol a aeronavelor. Aerodromul utilizat exclusiv pentru elicoptere se numeste heliport;
- 3.7. *aeronava* – aparatul care se poate mentine in atmosfera cu ajutor altor reactii ale aerului decat cele asupra suprafetei pamantului;
- 3.8. *aeronave de stat* – aeronavele folosite pentru servicii militare, vamale sau de politie;
- 3.9. *aeroport* – aerodromul certificat pentru operatiuni de transport aerian public;
- 3.10. *aeroport international* – aeroportul nominalizat ca aeroport de intrare si de plecare, destinat traficul international al aeronavelor si in care sunt asigurate facilitatile de control pentru trecerea frontierei de stat, pentru controlul vamal, de sanatate publica, pentru controlul veterinar si fitosanitar, precum si pentru alte facilitati similare;
- 3.11. *agent aeronautic civil* – orice persoana fizica sau juridica certificat sa desfasoare activitati aeronautice civile;
- 3.12. *autorizare* – confirmare oficiala data printr-un document eliberat in conformitate cu prevederile reglementarilor aeronautice romane, prin care se atesta capacitatea detinatorului de a desfasura activitatile aeronautice civile mentionate in acest document;
- 3.13. *autorizatie de operator aerian* – documentul care certifica faptul ca un operator aerian poate sa efectueze activitati de lucru aerian sau de aviatie generala;
- 3.14. *bloc de spatiu aerian* – un volum de spatiu aerian de dimensiuni diferite in spatiu si timp, in cadrul caruia se furnizeaza servicii de navigatie aeriana;
- 3.15. *bloc functional de spatiu aerian* – un bloc de spatiu aerian care are la baza cerinte operationale si care reflecta necesitatea asigurarii unui management aerian la un nivel mai integrat. Fara a tine seama de granitele existente;
- 3.16. *certificare* – recunoasterea faptului ca un serviciu, un produs, o piesa sau un echipament, o organizatie sau o persoana se conformeaza cerintelor aplicabile, precum si eliberarea unui certificat relevant care atesta aceasta conformare; certificarea poate avea ca rezultat si conferirea unui drept potrivit reglementarilor in vigoare;
- 3.17. *certificat* – document emis ca rezultat al certificarii in conformitate cu reglementarile specifice aplicabile;
- 3.18. *certificat de operator aerian* – documentul care certifica faptul ca un operator aerian are capacitatea de a efectua activitati de transport aerian prevazute in acesta;
- 3.19. *certificat de navigabilitate/autorizatie* – document individual prin care se atesta navigabilitatea unei aeronave;
- 3.20. *certificat de inmatriculare/identificare* – document individual care atesta inregistrarea unei aeronave, conferindu – i acesteia nationalitate;
- 3.21. *certificat de tip* – documentul care defineste proiectul de tip al unei aeronave si atesta faptul ca acest proiect de tip se conformeaza cerintelor de navigabilitate aplicabile;
- 3.22. *drept de trafic* – dreptul unui operator aerian certificat de a transporta pasageri, bagaje, marfuri si/sau posta pe o ruta aeriana care deservește doua sau mai multe aeroporturi interne ori internationale;
- 3.23. *eveniment de aviatie civila* – intreruperea operationala, defect, greseala sau orice alta circumstanta care are sau poate avea influenta asupra sigurantei zborului si care nu are ca rezultat un accident sau un incident grav;
- 3.24. *facilitati* – totalitatea serviciilor si baza materiala asociata acestora, asigurate pe un aerodrom in legatura cu intrarea si iesirea aeronavelor, persoanelor, bagajelor, marfurilor si altele asemenea, in traficul aerian intern si international;
- 3.25. *forta majora* – evenimentul de aviata civila, incidentul sau orice circumstanata imprevizibila si inevitabila care genereaza imposibilitatea temporara de a respecta cerintele autorizarii acordate;
- 3.26. *incident* – eveniment, altul decat un accident, asociat cu exploatarea unei aeronave, care afecteaza sau poate afecta siguranta exploatarei aeronavei;

- 3.27. *incident grav* – un incident al carui circumstante arata ca un accident ar fi fost pe cale sa se produca;
- 3.28. *investigatie tehnica* – activitatea concreta de indentificare, de strangere si de analiza a informatiilor pentru determinarea cauzelor unui incident sau accident de aviata civila, emiterea concluziilor si, pe baza lor, stabilirea unor recomandari privind siguranta zborurilor, precum si formularea unor propuneri de imbunatatire a activitatilor in vederea prevenirii accidentelor si incidentelor de aviatie;
- 3.29. *licenta de lucru in perimetrul infrastructurii aeroportuare* – document individual prin care se acorda unui agent economic dreptul de a desfasura activitati in perimetrul infrastructurii aeroportuare;
- 3.30. *licenta de transport aerian* – document individual prin care unui operator aerian, detinator al unui certificat, I se acorda dreptul de a efectua operatiuni de transport aerian public prevazute in acesta;
- 3.31. *misune* – activitatea unui membru al echipajului din momentul in care intra in serviciu, dupa o perioada de odihna corespunzatoare, dar inaintea inceperii unui zbor sau a unei serii de zboruri, pana in mometul in care acel membru al echipajului iese din serviciu dupa incheierea acelui zbor sau a seriei de zboruri;
- 3.32. *navigibilitate* – caracteristica aeronavei pregatite pentru zbor, constand in conformarea acesteia la reglementarile de admisibilitate la zbor;
- 3.33. *operator aerian* – persoana fizica sau juridic angajata in operarea aeronavelor;
- 3.34. *reglementari specifice* – acte normative, proceduri sau standarde specifice unui domeniu de activitate;
- 3.35. *securitatea aeronautica* – ansamblu de masuri, resurse materiale, si forte umane, coordonate, mobilizate, si utilizate in scopul protectiei aeronautice civile impotriva actelor de interventie ilicita;
- 3.36. *serviciu de navigatie aeriana* – termen generic ce include serviciile de trafic aerian, serviciile de comunicatii aeronautice, serviciile meteorologice aeronautice si serviciile de informare aeronautica, definite conform reglementarilor specifice aplicabile;
- 3.37. *servicii de traffic aerian* – servicii de control al traficului aerian (serviciile de control regional, de apropiere si de aerodrom), servicii de informare a zborului, servicii consultative de trafic aerian si servicii de alamare, definite conform reglementarilor specifice aplicabile;
- 3.38. *servitute aeronautica* – conditii, restrictii, obligatii impuse de reglemntarile nationale si/sau internationale, in interesul sigurantei zborului;
- 3.39. *siguranta zborului* – capacitatea a activitatii aeronautice constand in evitarea afectarii sanatatii sau pierderii de vieti omenesti, precum si a producerii de pagube materiale;
- 3.40. *supervizarea sigurantei zborului* – activitate constand in acordarea de certificate, supravegherea continua a mentinerii conditiilor asociate certificatelor respective, precum si a indeplinirii obiectivelor si nivelurilor de siguranta, potrivit reglementarilor specifice aplicabile;
- 3.41. *supravegherea continua* – procesele de verificare a indeplinirii in mod continuu si sistematic a conditiilor asociate acordarii unui certificat pe parcursul perioadei sale de valabilitate, precum si de luare a masurilor de siguranta necesare;
- 3.42. *tehnica aeronautica* – tehnica folosita in aeronautica, care intra sub incidenta normelor privind siguranta zborului;
- 3.43. *trafic aerian* – ansamblu de aeronave care, la un moment dat, se afla in zbor intr-un spatiu aerian determinat sau opereaza pe suprafata de manevra a unui aerodrom;
- 3.44. *trafic aerian general* – toate miscarile aeronavelor civile, precum si toate miscarile aeronavelor de stat, inclusiv cele ale aeronavelor militare, de vama si politie, care se efectueaza in conformitate cu procedurile Organizatiei Aviatie Civile Internationale;
- 3.45. *trafic aerian operational* – toate miscarile aeronavelor civile si de stat care se efectueaza in conformitate cu reglementarile nationale, altele decat in conformitate cu procedurile Organizatiei Aviatie Civile Internationale;
- 3.46. *transportator aerian* – operator aerian detinator al unui certificat de operator aerian in termen de valabilitate si, dupa caz, al unei licente de transport aerian;
- 3.47. *zbor V.F.R.* – zbor efectuat dupa regulile zborului la vedere.

Articolul 4

Art. 4 – Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului, in calitate de organ de specialitate al administratiei publice centrale si de autoritate de stat domeniul aviatiei civile, are urmatoarele atributii specifice:

- a) elaboreaza strategia de dezvoltare a aviatiei civile, in conformitate cu politica economica a Guvernului si planurile de dezvoltare a transporturilor;
- b) emite, in conformitate cu strategia de dezvoltare cerintele, standardele si recomandarile organizatiei internationale de aviatie civila si tratatele internationale la care Romania este parte, reglementari specifice care sunt la baza desfasurarii activitatilor aeronautice civile;
- c) reprezinta Guvernul, in domeniul aviatiei civile, in organismele internationale si comunitare specifice si relatiile bilaterale cu alte state;
- d) asigura administrarea proprietatii publice a statului din domeniul aviatiei civile;
- e) emite reglementari specifice privind certificarea agentilor aeronautici civili si asigura eliberarea, prelungirea valabilitatii, validarea, echivalarea, modificarea, limitarea, suspendarea si revocarea licentelor si a documentelor certificate a agentilor aeronautici civili;
- f) emite reglementari specifice privind siguranta, securitatea activitatilor aeronautice civile si supravegheaza respectarea acestora;
- g) emite reglementari specifice obligatorii pentru efectuarea transporturilor aeriene de marfuri periculoase;
- h) asigura organizarea spatiului aerian national in conditiile prezentei legi, in colaborare cu organele specializate ale Ministerului Apararii Nationale;
- i) coordoneaza sistemul de securitate in domeniul aviatiei civile, aproba sistemele de facilitati aeronautice la nivelul aeroporturilor civile;
- j) investigheaza incidentele si accidentele din domeniul aviatiei civile si emite reglementari specifice prin raportarea si investigarea tehnica a acestora, in conditiile prezentei legi;
- k) reglementeaza si asigura exercitarea activitatilor de registru in aviatia civila;
- l) emite reglementari specifice privind certificarea tehnicii aeronautice si asigura certificarea acesteia;
- m) emite reglementari specifice privind certificarea personalului aeronautic civil si asigura eliberarea, prelungirea valabilitatii, validarea, echivalarea, modificarea, limitarea, suspendarea si revocarea licentelor si documentelor de certificare pentru aceasta categorie de personal;
- n) asigura gestionarea frecventelor de telecomunicatii alocate aviatiei civile;
- o) asigura organizarea si functionarea serviciilor civile de navigatie aeriana in spatiul aerian al Romaniei, autorizeaza efectuarea zborurilor in spatiul aerian national, in limita competentelor legale;
- p) avizeaza, impreuna cu Ministerul Apararii Nationale, in cazul aerodromurilor exploatate in comun, efectuarea de lucrari supuse servitutilor de aeronautica civila;
- q) asigura, impreuna cu organele specializate ale ministerelor abilitate prin lege, asistenta operatiunilor de cautare si de salvare a aeronavelor civile implicate in accidente;
- r) emite reglementari pentru uniformizarea definitiilor si a abrevierilor utilizate in aviatia civila, in conformitate cu legislatia nationala;
- s) asigura certificarea aerodromurilor civile;
- t) organizeaza activitatea pentru constituirea fondului propriu de date statistice din domeniul aviatiei civile care se pune la dispozitia institutiilor abilitate;
- u) asigura cadrul legislativ si reglementarile necesare pentru dezvoltarea unui mediu concurential normal in domeniul transporturilor aeriene;
- v) emite reglementari specifice privind raportarea si investigarea evenimentelor de aviatie civila, precum si a actelor de interventie ilicita asupra aeronavelor civile;
- w) aproba tarifele percepute de organismele tehnice specializate, institutii publice sau operatori economici, ca urmare a prestarii activitatilor pentru care le-au fost delegate competente in conformitate cu prevedrile prezentului cod aerian.

Articolul 5

Art. 5 – (1) Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului asigură direct sau prin delegare de competență și desemnarea unor organisme tehnice specializate – instituții publice sau operatori economici – elaborarea și punerea în aplicare a reglementărilor specifice, supervizarea siguranței zborului, certificarea agenților aeronautici civili, a personalului aeronautic civil și a tehnicii aeronautice, avizarea lucrărilor efectuate în zonele supuse servitutiilor de aeronautică civilă, inspectia de siguranță a zborului, investigarea tehnică a incidentelor și accidentelor în domeniul aviației civile, precum și inspectia și controlul de securitate aeronautică;

(2) În cazul operatorilor aeronautici, costurile aferente activităților delegate conform alin. (1) se acoperă integral din tarifele percepute pentru activitățile respective.

(3) Delegarea de competențe se poate realiza în domenii de strictă specialitate, pentru care Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului trebuie să aibă compartimente de specialitate.

Articolul 6

Art. 6 – (1) Spațiul aerian național reprezintă coloana de aer situată deasupra teritoriului de suveranitate al României, până la limita inferioară a spațiului extraatmosferic;

(2) În spațiul aerian național se desfășoară atât trafic aerian general, cât și trafic aerian operațional.

Articolul 7

Art. 7 – În spațiul aerian național se pot stabili, în conformitate cu reglementările specifice aplicabile:

- a) spații aeriene rezervate, destinate unor activități aeronautice militare, de școală, de sport aeronautic, de încercare și omologare a aeronavelor, precum și altor activități stabilite prin reglementări specifice;
- b) spații aeriene restricționate, constituite din zone periculoase, zone restricționate sau zone interzise.

Articolul 8

Art. 8 – (1) Sunt asimilate din punct de vedere al furnizării serviciilor de navigație aeriană cu spațiul aerian național:

- a) spațiu aerian de deasupra zonei internaționale a Mării Negre alocat României de Organizația Aviației Civile Internaționale în baza acordurilor regionale de navigație aeriană;
- b) spațiu aerian al altor țări, în care a fost delegată România, permanent sau pe termen limitat, prin tratate internaționale, furnizarea serviciilor de navigație aeriană.

(2) Spațiul aerian național poate fi integrat din punct de vedere al furnizării serviciilor de navigație aeriană în unul sau mai multe blocuri funcționale de spațiu aerian stabilite prin tratate încheiate de România cu alte state, în baza reglementărilor specifice aplicabile.

Articolul 9

Art. 9 – Clasificarea spațiului aerian din punct de vedere al asigurării serviciilor de trafic aerian, se stabilește în conformitate cu standardele elaborate de organizațiile internaționale de aviație civilă la care România este parte contractantă.

Articolul 10

Art. 10 – În timp de pace, Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, împreună cu Ministerul Apărării Naționale, organizează spațiul aerian și stabilește principiile și regulile de folosire a acestuia pentru activitățile aeronautice civile sau militare, după caz.

Articolul 11

Art. 11 – (1) Orice zbor în spațiul aerian național trebuie să fie autorizat. Procedura de autorizare a zborurilor se reglementează prin hotărâre de Guvern.

(2) Decolare și aterizarea aeronavelor civile se efectuează pe aerodromuri certificate în acest scop, potrivit reglementărilor specifice, precum și pe alte terenuri sau suprafețe de apă în condiții stabilite prin hotărâre de Guvern.

(3) Aeronavele de stat care operează într-o porțiune de spațiu aerian aflată sub controlul serviciilor de trafic aerian în care se prevede altfel, prin procedurile de coordonare stabilite între unitățile civile și militare, ale serviciilor de trafic aerian, în conformitate cu prevederile art. 10 din prezentul cod aerian.

(4) Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, respectiv Ministerul Apărării Naționale, poate restricționa sau interzice temporar desfășurarea traficului aerian general într-o porțiune ori în întreg spațiul

aerian național din motive privind apărarea, ordinea publică și siguranța națională, conform atribuțiilor ce le revin.

Articolul 11¹

Art. 11' — În spațiul aerian național este interzisă operarea aeronavelor:

- a) care sunt echipate cu sau care transportă arme nucleare, chimice ori alte arme de distrugere în masă, cu excepția celor prevăzute de tratatele la care România este parte;
- b) la viteze supersonice, la altitudini mai mici de 10.000 m, cu excepția zborurilor aeronavelor militare române sau ale statelor aliate executate pentru îndeplinirea misiunilor de luptă;
- c) care execută activități de publicitate, folosind mijloace sonore.

Articolul 11²

Art. 11² — (1) Aeronavele civile cu capabilitate de flotabilitate, pe timpul cât se deplasează pe porțiuni din apele teritoriale, care sunt organizate ca aerodromuri, se supun reglementărilor specifice aplicabile aeronavelor care operează pe aerodromuri.

(2) Aeronavele civile cu capabilitate de flotabilitate, pe timpul cât se deplasează pe ape, care nu sunt organizate ca aerodromuri, se supun reglementărilor specifice aplicabile navelor maritime, fluviale sau ambarcațiunilor pentru apele interioare.

(3) Aeronavele civile care operează pe navele maritime ori fluviale, pe timpul cât sunt pe nave, se supun reglementărilor specifice aplicabile navelor.

Articolul 11³

Art. 11³ - (1) Orice activitate care nu intră în categoria activităților aeronautice civile, având drept efect ajungerea în spațiul aerian a diverselor corpuri materiale care pot constitui un pericol pentru siguranța zborurilor aeronavelor, poate fi efectuată numai în condițiile autorizării.

(2) Activitățile prevăzute la alin. (1) și modul de autorizare a acestora se stabilesc prin reglementari specifice comune ale Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului și Ministerului Apărării Naționale.

SECȚIUNEA a III-a **Serviciile de navigație aeriană**

Articolul 12

Art. 12. - (1) Serviciile de navigație aeriană se furnizează traficului aerian numai de către agenți aeronautici certificați și desemnați în acest scop, potrivit reglementărilor specifice aplicabile.

(2) Porțiunile de spațiu aerian național unde se furnizează servicii de trafic aerian civile se stabilesc în conformitate cu prevederile prezentului cod aerian și cu reglementările specifice aplicabile.

(3) Furnizarea serviciilor de navigație aeriană într-un bloc funcțional de spațiu aerian, care include și spațiul aerian național, parțial sau integral, se face în conformitate cu prevederile tratatului internațional referitor la acesta.

Articolul 13

Art. 13. — (1) Toate aeronavele care operează în spațiul aerian național au obligația achitării unor tarife pentru utilizarea serviciilor de navigație aeriană.

(2) Tarifele prevăzute la alin. (1) sunt nediscriminatorii pentru aceleași categorii de zboruri civile, indiferent de naționalitatea operatorilor aeriени și de statul de înmatriculare a aeronavei utilizate.

(3) Sunt scutite de la plata tarifelor pentru servicii de navigație aeriană de rută următoarele categorii de aeronave numai în cazul în care costurile acestor scutiri nu sunt aplicate celorlalți utilizatori care nu beneficiază de astfel de facilități:

- a) aeronave care efectuează zboruri V.F.R.;
- b) aeronave militare românești care efectuează zboruri militare, iar în cazul aeronavelor militare străine care efectuează zboruri militare, pe bază de reciprocitate;
- c) aeronave utilizate pentru intervenții în zone calamitate;

- d) aeronave care efectuează zboruri exclusiv pentru transportul în misiune oficială al monarhilor domnitori și al membrilor apropiați ai familiei, al șefilor de stat, al șefilor de guvern și al miniștrilor, în toate cazurile misiunile oficiale vor fi confirmate prin indicatorul de statut corespunzător pe planul de zbor;
- e) aeronave care efectuează zboruri de căutare și salvare autorizate de un organ competent de căutare și salvare (SAR);
- f) aeronave care efectuează zboruri ce se termină la aerodromul de la care aeronava a decolat și în timpul cărora nu s-a efectuat nici o aterizare intermediară;
- g) aeronave a căror masă maximă certificată la decolare este strict mai mică de două tone;
- h) aeronave care efectuează zboruri școală executate exclusiv în cadrul examinărilor în vederea obținerii licenței sau a unei calificări pentru echipajul de comandă și, pentru aceasta, este confirmată prin mențiunea corespunzătoare pe planul de zbor;
- i) aeronave care efectuează zboruri exclusiv în scopul verificării sau testării echipamentelor folosite ori care se intenționează să fie folosite ca mijloace de sol pentru navigația aeriană;
- j) alte categorii de aeronave prevăzute de lege.

(4) Pot fi scutite, total sau parțial, de la plata tarifelor prevăzute la alin. (1) și alte categorii de aeronave, cu aprobarea Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului.

(5) Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului poate interzice temporar accesul în spațiul aerian național al aeronavelor operatorilor aerieni care înregistrează restanțe la achitarea tarifelor pentru utilizarea serviciilor de navigație aeriană.

Articolul 16

Art. 16 – Faptele și actele juridice petrecute la bordul aeronavelor înmatriculate în România, precum și statutul juridic al încarcerării aflate la bordul acestora, în timpul unui zbor internațional, dincolo de granițele României sunt reglementate de legislația română, dacă prin acordurile și convențiile internaționale la care România este parte contractantă nu s-a stabilit altfel.

Articolul 17

Art. 17. — (1) O aeronavă civilă poate opera în spațiul aerian național numai dacă deține un certificat de înmatriculare în conformitate cu prevederile Convenției de la Chicago.

(2) Certificatul de înmatriculare este document obligatoriu la bordul aeronavelor.

(3) Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului poate stabili, prin reglementări specifice, categorii de aeronave civile care pot opera în spațiul aerian național fără a deține un certificat de înmatriculare."

Articolul 18

Art. 18 - (1) O aeronavă civilă înmatriculată în România nu poate fi înmatriculată în alt stat.

(2) O aeronavă civilă poate fi înmatriculată în Registrul Unic de înmatriculare a aeronavelor civile numai dacă:

- a) posedă un certificat de tip valid, emis sau echivalat de Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului;
- b) posedă un certificat de navigabilitate valid, emis sau echivalat de Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului;
- c) satisface cerințele reglementărilor naționale privind nivelul de zgomot și de emisii toxice;
- d) nu este înregistrată în alt stat și satisface una din următoarele situații:

- aparține unei persoane fizice sau juridice române ori unui cetățean străin cu domiciliul sau rezidența în România, sau unei persoane juridice străine, constituită în mod legal care desfășoară activități economice în conformitate cu legislația română, iar aeronava civilă respectivă își are baza și este utilizată, în principal, în România;

- aparține unei persoane fizice sau juridice a unui stat străin cu care România a încheiat o convenție prin care cele două state își acordă, reciproc, tratamentul național în ceea ce privește regimul de înmatriculare a aeronavelor civile;

- aparține Guvernului sau statului român.

(3) Certificatul de înmatriculare emis de Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului va conține datele de identificare a aeronavei civile, însemnul de naționalitate și marca de ordine, care vor fi

inscripționate în mod vizibil pe aeronava civilă, cât și datele de indentificare a detinatorului și/sau a proprietarului.

Articolul 19

Art. 19 - (1) Prin înmatricularea în Registrul unic de înmatriculare a aeronavelor civile din România, aeronava respectivă capătă naționalitatea română.

(2) Înmatricularea unei aeronave civile în Registrul Unic de înmatriculare a aeronavelor civile și certificatul de înmatriculare nu constituie dovada detinerii legale sau a proprietății asupra aeronavei civile în nici o acțiune juridică în care detinere sau proprietatea aeronavei respective este în litigiu.

Articolul 21

Art. 21 — Sunt recunoscute, fără discriminare, persoanelor fizice și juridice, române sau străine, următoarele drepturi asupra aeronavelor civile:

- a) dreptul de proprietate;
- b) dreptul de folosință în temeiul unui contract de închiriere încheiat pe o durată determinată, în caz locatorul capătă și calitatea de detinator;
- c) dreptul detinatorului legal de a dobândi proprietatea prin cumpărare, în care caz cumparatorul capătă calitatea de proprietar;
- d) dreptul de a ipoteca ori a greva aeronava civilă sau componente ale acestuia cu orice drept real asemănător, constituit ca garanție a plății unei datorii, cu condiția ca un asemenea drept să fie constituit conform legii statului de înmatriculare și transcris în registrul de sarcini al statului de înmatriculare a aeronavei civile.

Articolul 22

Art. 22 – (1) Actele de proprietate sau de transmitere a proprietății, de constituire de ipotecă sau a altor operațiuni reale care privesc o aeronava civilă sunt reglementate de legislația națională și se înscriu în Registrul unic de înmatriculare a aeronavelor civile.

(2) Înscrisura în Registrul unic de înmatriculare a aeronavelor civile nu este constitutivă de drepturi și are ca efect numai opozabilitatea față de terți a dreptului înscris.

Articolul 23

Art. 23. - Aerodromurile civile pot fi proprietate publică sau proprietate privată, deschise ori închise utilizării publice.

Articolul 24

Art. 24. — înființarea, funcționarea și dezafectarea aerodromurilor civile sunt supuse reglementărilor specifice emise de Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, cu avizul ministerelor abilitate, prin care se stabilesc cerințele tehnice, operaționale, de siguranță a zborului, de securitate aeronautică și de protecție a mediului.

Articolul 26

Art. 26. — (1) Un aerodrom este deschis pentru operarea aeronavelor civile numai dacă este certificat de Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului.

(2) Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului ține registrul de evidență a aerodromurilor civile certificate.

Articolul 27

Art. 27 — (1) Toate aeronavele civile care execută zboruri internaționale cu originea/destinația România sunt obligate să decoleze și să aterizeze pe un aeroport internațional sau deschis traficului aerian internațional.

(2) Condițiile pentru certificarea aeroporturilor civile internaționale sau deschise traficului aerian internațional se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului.

Articolul 28

Art. 28. — (1) Administratorii aerodromurilor civile au obligația de a asigura condițiile prevăzute de reglementările specifice aplicabile privind aterizarea și decolarea în siguranță a aeronavelor, securitatea aeronautică, serviciile necesare aeronavelor la sol, precum și cele privind lupta împotriva incendiilor.

(2) Administratorii aeroporturilor civile vor asigura și existența facilităților de ambulanță și prim ajutor pentru cazuri de urgență și, după caz, a celor de vamă, graniță, fitosanitare, sanitar-veterinare și sanitar-umane.

Articolul 29

Art. 29. — (1) Operatorii, economici și, după caz, organele competente ale statului care desfășoară activități pe aerodromurile civile au obligația de a respecta normele stabilite, în temeiul prezentului cod aerian și al reglementărilor specifice aplicabile, de către administratorii aerodromurilor.

(2) Toate activitățile care se derutează în perimetrul unui aerodrom civil se desfășoară sub coordonarea administratorului aerodromului.

(3) Operatorii economici care desfășoară activități în perimetrul aerodromurilor civile trebuie să dețină o licență de lucru în acest perimetru, eliberată de administratorul aerodromului, în conformitate cu reglementările specifice emise de Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului.

Articolul 30

Art. 30. — Facilitățile și serviciile asigurate pe un aerodrom civil deschis utilizării publice sunt accesibile, fără discriminare, tuturor aeronavelor civile.

Articolul 31

Art. 31 - (1) Tarifele stabilite pentru utilizarea facilităților și furnizarea serviciilor prevăzute la art. 30 se aplică în mod nediscriminatoriu, indiferent de naționalitatea aeronavei civile, și se publică în conformitate cu reglementările internaționale de aviație.

(2) Pe aerodromurile civile deschise utilizării publice sunt scutite de la plata tarifelor aeroportuare de pasager, aterizare, staționare și iluminat, precum și a tarifelor pentru servicii de navigație aeriană terminală următoarele categorii de aeronave:

- a) aeronavele militare românești;
- b) aeronavele militare străine, pentru care există acorduri bilaterale în acest sens, încheiate în conformitate cu prevederile legale în vigoare, la cererea Ministerului Apărării Naționale;
- c) aeronavele care execută zboruri exclusiv pentru transportul în misiune oficială al monarhilor domnitori și al membrilor apropiați ai familiei, al șefilor de stat, al șefilor de guvern și al miniștrilor, în toate cazurile misiunile oficiale vor fi confirmate prin indicatorul de statut corespunzător pe planul de zbor;
- d) aeronavele care execută zboruri în folosul Organizației Națiunilor Unite, Crucii Roșii sau al Semilunii Roșii;
- e) aeronavele civile care efectuează misiuni de căutare și de salvare sau transportă personal și materiale în cadrul acestor misiuni;
- f) aeronavele care efectuează misiuni umanitare și de ajutorare urgentă;
- g) aeronavele care sunt nevoite să aterizeze datorită unor cauze tehnice, din cauza condițiilor meteorologice nefavorabile sau a unor situații de forță majoră;
- h) aeronavele care aterizează din dispoziția Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului și/sau a Ministerului Apărării Naționale;
- i) alte categorii de aeronave prevăzute de lege.

(3) Pot fi scutite, total sau parțial, de la plata tarifelor prevăzute la alin. (1) și alte categorii de aeronave, cu aprobarea Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului.

(4) Scutirile prevăzute la alin. (2) lit. a)—c) se aplică numai pe aerodromurile civile unde statul român este acționar majoritar.

(5) Administratorii aerodromurilor au dreptul de a reține la sol o aeronavă civilă, în situația în care aceasta nu a achitat contravaloarea tarifelor prevăzute la alin. (1), până la stingerea debitelor sau până se face dovada constituirii unor garanții suficiente în raport cu creanța invocată și aceasta este acceptată de administratorul aerodromului, cu respectarea reglementărilor în vigoare.

Articolul 32

Art. 32 – În aeronautica civilă funcționează personal aeronautic civil, precum și alte categorii de personal.

Articolul 33

Art. 33 – (1) Personalul aeronautic civil cuprinde:

- personal aeronautic civil navigant

- personal aeronautic civil nenavigant.

(2) Drepturile și obligațiile personalului aeronautic civil se stabilesc prin reglementări specifice, în condițiile legii.

Articolul 34

Art. 34. — Personalul aeronautic civil navigant cuprinde:

- a) personalul care constituie echipajul de conducere de la bordul aeronavelor civile: piloți, navigatori, mecanici și/sau ingineri de bord și operatori radionaviganți;
- b) personalul de cabină, tehnic sau care îndeplinește alte funcții la bordul aeronavelor civile, calificat pentru categoria respectivă de aeronavă civilă, care, neparticipând la conducerea acestora, exercită la bord activități cu privire la pasageri și mărfuri, activități de control tehnic în vederea constatării stării de navigabilitate, activități de verificare în zbor a funcționării mijloacelor serviciilor de comunicații, navigație și supraveghere, precum și alte activități aplicabile;
- c) personalul de inspecție în zbor a operațiunilor aeriene;
- d) parașutiștii.

Articolul 35

Art. 35 - Personalul aeronautic civil nenavigant cuprinde:

- a) personalul tehnic calificat care lucrează direct la planificarea și pregătirea operațională a zborurilor, la proiectarea, certificarea, fabricația, inspecția, întreținerea, reparația și operarea tehnicii aeronautice;
- b) personalul care furnizează și/sau asigură serviciile de navigație aeriană;
- c) inspectorii aeronautici care exercită activități de supervizare a siguranței zborului;
- d) personalul de aerodrom care execută activități specifice, cu impact asupra siguranței zborului.

Articolul 36

Art. 36. — (1) Echipajul aeronavei civile este constituit din personal certificat în mod corespunzător, care desfășoară activități la bord în conformitate cu reglementările specifice aplicabile.

(2) Membrii echipajului aeronavei au obligația ca, pe întreaga perioadă a misiunii, să aibă asupra lor documentele de certificare individuale obligatorii prevăzute de reglementările specifice aplicabile.

(3) Echipajul se află în subordinea comandantului de aeronavă civilă.

(4) Comandantul aeronavei civile este desemnat de operatorul aerian, pentru fiecare zbor, cu excepția cazului când prin reglementări specifice se prevede altfel.

Articolul 37

Art. 37 — (1) Funcția de comandant de aeronavă civilă este îndeplinită de pilotul comandant, certificat pentru categoria, clasa sau tipul aeronavei civile respective și având licența corespunzătoare în termen de valabilitate,

(2) Persoana care îndeplinește condițiile prevăzute la alin. (1) are funcția de comandant de aeronavă din momentul începerii misiunii și până în momentul terminării acesteia.

(3) Comandantul aeronavei civile care remorchează alte aeronave este comandantul acestora până la declanșarea lor.

Articolul 38

Art. 38 - (1) Comandantul aeronavei civile răspunde de pregătirea și executarea în siguranță a fiecărui zbor, precum și de comportamentul și disciplina echipajului la bord și la sol, cu respectarea prevederilor prezentului cod aerian și ale reglementărilor specifice aplicabile.

(2) Acesta va refuza decolarea atunci când constată neregulicu ocazia îndeplinirii sarcinilor ce îi revin, în conformitate cu reglementările specifice în vigoare.

Articolul 39

Art. 39 - (1) În timpul misiunii sale comandantul de aeronavă civilă poate delega atribuții, dar nu poate să își delege responsabilitățile.

(2) În cazul în care acesta este împiedicat din orice cauză, în cursul zborului sau la sol, să își îndeplinească funcția, în lipsa desemnării prealabile a unei alte persoane pentru a-l înlocui, funcția de comandant de aeronavă civilă va fi exercitată de unul dintre ceilalți membri ai echipajului de conducere, în ordinea stabilită prin reglementările specifice aplicabile.

Articolul 40

Art. 40 – (1) Comandantul unei aeronave civile aflate în zbor are jurisdicție asupra întregului personal aeronautic civil la bord.

(2) Dispozițiile date de comandantul de aeronava civilă în timpul zborului, în timpul asigurării siguranței zborului, sunt obligatorii pentru toate persoanele aflate la bord.

(3) Comandantul de aeronava civilă poate debarca orice membru al echipajului și orice pasager la o escază intermediară, pentru motive determinate de siguranța a zborului și de păstrare a ordinii în aeronava civilă.

(4) În caz de pericol, comandantul de aeronavă civilă va lua măsurile necesare pentru salvarea pasagerilor, a echipajului, a încărcăturii, precum și a aeronavei, după caz.

(5) În cazul unui accident, comandantul de aeronavă civilă își menține toate prerogativele până în momentul când autoritatea în drept îl eliberează de atribuțiile ce îi revin în legătură cu operarea aeronavei.

Articolul 43

Art. 43 - (1) Prin derogare de la prevederile art. 37, operatorul poate desemna în funcția de comandant de aeronavă civilă și o altă persoană decât pilotul comandant.

(2) Obligațiile și răspunderile pentru executarea misiunii se împart între comandantul de aeronavă civilă și pilotul comandant, după cum urmează:

a) pilotul comandant răspunde, de la începerea și până la terminarea operațiunii de zbor cu aeronava civilă, de conducerea tehnică și de siguranță a aeronavei, putând lua orice măsuri pentru realizarea siguranței zborului;

b) comandantul de aeronavă răspunde, în conformitate cu dispozițiile prezentului cod aerian de executarea misiunii în bune condiții, pentru toate celelalte aspecte care nu privesc conducerea tehnică și operarea în siguranță a aeronavei.

Articolul 44

Art. 44 – Operațiunile aeriene civile, care pot fi efectuate pe teritoriul României, se clasifică astfel:

a) operațiuni de transport aerian public;

b) operațiuni de aviație generală;

c) operațiuni de lucru aerian.

Articolul 45

Art. 45 — *Operațiunile de transport aerian public* sunt transporturile de pasageri, bagaje, mărfuri și/sau poștă, efectuate pe baze comerciale, prin curse regulate sau neregulate, de către transportatorii aerieni. Transporturile aeriene publice executate în spațiul aerian național sunt supuse tratatelor internaționale la care România este parte.

Articolul 46

Art. 46 - (1) Transporturile aeriene publice se execută pe bază de contract de transport încheiat între transportatorul aerian și beneficiarul transportului.

(2) Prin contractul de transport aerian, transportatorul aerian se obligă să ducă la destinație pasagerii, bagajele, marfa și/sau poșta, iar beneficiarul să plătească prețul transportului.

Articolul 47

Art. 47 — (1) Transportatorul aerian răspunde pentru orice prejudiciu produs prin decesul sau vătămarea sănătății pasagerilor ori avarierea sau pierderea bagajelor, a mărfii și/sau a poștei transportate.

(2) Regimul răspunderii transportatorului aerian este, pentru transporturile aeriene publice internaționale, reglementat în conformitate cu tratatele internaționale la care România este parte, iar pentru transporturile aeriene publice interne, în conformitate cu prevederile dreptului comun, în măsura în care nu s-a stabilit altfel printr-o lege specială sau printr-un tratat internațional la care România este parte.

Articolul 48

Art. 48 – Transporturile aeriene publice efectuate prin curse regulate sunt transporturile aeriene executate după orare publicate și rute prestabilite, destinate a asigura legătura între două sau mai multe aeroporturi și în care capacitatea comercială disponibilă este pusă la dispoziția publicului, contra cost.

Articolul 49

Art. 49 — (1) Transporturile aeriene publice, altele decât cele prevăzute la art. 48, se efectuează prin curse neregulate.

(2) Transporturile aeriene publice prin curse neregulate includ și zborurile care nu implică transportul pasagerilor între două sau mai multe aerodromuri, efectuate pe baze comerciale, cu unul sau mai mulți pasageri la bord.

Articolul 50

Art. 50 — (1) Transportatorii aerieni români pot efectua transporturi aeriene publice pe rute interne sau internaționale, prin curse regulate sau neregulate, numai în condițiile deținerii unui certificat de operator aerian în termen de valabilitate și a unei licențe de transport aerian eliberate de Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului.

(2) Excepțiile de la prevederile alin. (1) se stabilesc de Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului prin reglementări specifice.

(3) Transportatorii aerieni străini pot efectua transporturi aeriene publice în spațiul aerian național, în conformitate cu drepturile de trafic acordate de Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului sau în condițiile stabilite prin tratatele internaționale la care România este parte.

Articolul 51

Art. 51 - (1) Operațiunile de aviație generală cuprind:

- a) transporturile aeriene în interes propriu;
- b) zborurile în interes propriu;
- c) zborurile particulare;
- d) zborurile școală.

(2) *Transporturile aeriene în interes propriu* reprezintă operațiunile de aviație generală executate de o persoană juridică, fără perceperea unui tarif sau a echivalentului acestuia în bunuri ori servicii, utilizându-se aeronave civile proprii sau închiriate, care constituie accesoriul unei alte activități economice executate de persoana respectivă, beneficiarul transportului.

(3) *Zborurile în interes propriu* reprezintă operațiunile de aviație generală, altele decât transporturile în interes propriu, efectuate de persoane fizice sau juridice, cu aeronave civile proprii sau închiriate, pentru și în susținerea nevoilor activităților proprii, fără perceperea de tarife. Zborurile în interes propriu includ și zborurile efectuate exclusiv în scop sportiv.

(4) *Zborurile particulare* reprezintă operațiunile de aviație generală efectuate de deținătorii de aeronave civile, persoane fizice, exclusiv în scop necomercial.

(5) *Zborurile școală* reprezintă operațiunile aeriene civile organizate de persoane fizice sau juridice în scopul pregătirii personalului aeronautic civil navigant.

Articolul 52

Art. 52 — *Operațiunile de lucru aerian sunt* operațiunile aeriene civile efectuate pentru nevoile industriei, agriculturii, silviculturii, sănătății publice și protecției mediului, de căutare și salvare, cercetare științifică, fotografiere, monitorizare, publicitate, precum și în alte scopuri de către operatori aerieni certificați de Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului.

Articolul 53

Art. 53 — Regimul răspunderii operatorilor aerieni care efectuează operațiuni aeriene de aviație generală sau de lucru aerian pe teritoriul României este reglementat în conformitate cu prevederile dreptului comun, în măsura în care nu s-a stabilit altfel printr-o lege specială sau printr-un tratat internațional la care România este parte.

Articolul 54

Art. 54 — În sensul prezentului cod aerian, protecția mediului reunește toate activitățile ce au ca scop reducerea impactului aviației civile asupra mediului, datorat zgomotului produs de aeronavele civile, emisiilor motoarelor de aviație, substanțelor folosite în cadrul activităților aeronautice civile și reziduurilor rezultate în urma desfășurării acestor activități.

Articolul 55

Art. 55 - Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului stabilește, împreună cu autoritatea de mediu, politici și reglementări specifice în domeniul protecției mediului.

Articolul 56

Art. 56 – In scopul protecției mediului, Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului poate restricționa operarea aeronavelor civile pe aeroporturile din România sau în spațiul aerian național.

Articolul 57

Art. 57 - Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului cu avizul Ministerului Apelor, Padurilor și Protecției mediului, stabilește aeroporturile din România care, în urma derulării activităților specifice au un impact semnificativ asupra mediului, în vederea implementării de programe de protecție a mediului

Articolul 59

Art. 59 - Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, la solicitarea administratorului aeroportului poate aproba măsuri temporare și derogări ce permit operarea aeronavelor civile, care au impact semnificativ asupra mediului.

Articolul 60

Art. 60 – Prevederile art. 56 nu se aplică următoarelor categorii de aeronave civile:

- a) aeronave de stat românești;
- b) aeronavele românești care execută misiuni oficiale, prezidențiale sau guvernamentale, iar în cazul celor străine pe baza de reciprocitate;
- c) aeronavele ce operează în folosul Organizației Națiunilor Unite, Crucii Roșii și Semilunii Roșii;
- d) aeronavele civile care efectuează misiuni de căutare și salvare sau care transportă personal sau materiale în cadrul acestor misiuni;
- e) aeronavele care efectuează misiuni umanitare și de ajutoare de urgență;
- f) aeronavele care sunt nevoite să aterizeze din cauza tehnice, din cauza condițiilor meteorologice nefavorabile sau a unor situații de forță majoră;
- g) aeronavele care aterizează din dispoziția Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului și/sau a Ministerului Apărării Naționale.

Articolul 61

Art. 61 — (1) Siguranța zborului reprezintă o cerință obligatorie și, totodată, un criteriu de performanță fundamental pentru orice activitate aeronautică civilă.

(2) Siguranța zborului se realizează prin:

- a) emiterea de reglementări specifice, inclusiv stabilirea obiectivelor de siguranță, precum și a nivelurilor de siguranță cerute sau minim acceptabile;
- b) asigurarea cadrului de implementare a reglementărilor, obiectivelor și nivelurilor de siguranță;
- c) exercitarea funcției de supervizare a siguranței zborului.

Articolul 62

Art. 62 — (1) Funcția de supervizare a siguranței zborului în aviația civilă la nivel național se îndeplinește prin desemnare și delegare de competență din partea Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, în condițiile art. 5, de către un organism tehnic specializat care funcționează separat de agenții aeronautice civili supuși supervizării.

(2) Organismul tehnic specializat prevăzut la alin. (1) are personalitate juridică proprie, este autonom din punct de vedere administrativ și financiar și își exercită în mod independent atribuțiile de natură tehnică stabilite.

(3) Până la 31 decembrie 2005, Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului va desemna organismul tehnic specializat, prevăzut la alin. (1), și va stabili atribuțiile acestuia prin ordin.

Articolul 62¹

Art. 62¹ — (1) Organismul tehnic specializat prevăzut la art. 62 poate interzice temporar sau poate restricționa efectuarea de zboruri în spațiul aerian național de către aeronavele civile străine despre care sunt deținute informații că operarea ori întreținerea acestora nu corespunde standardelor minime de siguranță stabilite în baza prevederilor Convenției de la Chicago.

(2) În cazul în care astfel de neconformități cu standardele minime de siguranță în baza prevederilor Convenției de la Chicago sunt sesizate cu ocazia inspecțiilor la sol efectuate pe aerodromurile din România, conform reglementărilor specifice aplicabile, iar măsurile corective subsecvente nu sunt aplicate înaintea efectuării zborului următor sau sunt necorespunzătoare, organismul tehnic specializat prevăzut la art. 62

poate decide reținerea la sol a aeronavei civile respective, până la remedierea deficiențelor semnalate, urmând a informa imediat autoritățile competente române și pe cele ale statului de înmatriculare a aeronavei reținute, precum și operatorul implicat.

(3) Măsurile necesare pentru reținerea la sol a aeronavei civile prevăzute la alin. (2) vor fi luate de administratorul aerodromului, la solicitarea organismului tehnic specializat prevăzut la art. 62 sau a reprezentantului său autorizat.

.SECȚIUNEA a II-a ***Certificarea agenților aeronautici civili***

Articolul 63

Art. 63 - În scopul realizării siguranței zborului, următoarele categorii de agenți aeronautici civili sunt supuși certificării și supravegherii continue de către organismul tehnic prevăzut la art. 62 alin. (1):

- a) operatorii aerieni corespunzător cu operațiunile aeriene civile pe care le desfășoară;
- b) agenții aeronautici civili care au ca obiect de activitate proiectarea, fabricația și întreținerea aeronavelor, motoarelor, elicelor, pieselor și echipamentelor asociate, precum și cei care au ca obiect de activitate procesele specializate, inclusiv încercările de tip, testările specializate și distribuirea produselor aeronautice;
- c) agenții aeronautici civili care desfășoară activități de proiectare, construcții, montaj, reparații pentru elemente de infrastructură și echipamente care concurează direct la siguranța zborului;
- d) agenții aeronautici civili care au ca obiect de activitate furnizarea serviciilor de navigație aeriană, precum și activitățile aeroportuare;
- e) agenții aeronautici civili care se ocupă cu pregătirea personalului aeronautic civil;
- f) alte categorii de agenți aeronautici civili, potrivit reglementărilor specifice aplicabile.

58. Titlul secțiunii a III-a a capitolului IX va avea următorul cuprins:

.SECȚIUNEA a III-a Certificarea personalului aeronautic civil

Articolul 66

Art. 66 - (1) Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului stabilește, prin reglementări specifice, categoriile de personal aeronautic civil supus certificării, precum și documentele de certificare obligatorii pentru exercitarea activităților aeronautice civile.

(2) Oricare persoană care face dovada îndeplinirii cerințelor prevăzute în reglementările specifice aplicabile poate solicita certificarea ca personal aeronautic civil.

Articolul 67

Art. 67 — Certificatele personalului aeronautic civil sunt documente nominale individuale, obligatorii pe întreaga durată a desfășurării activității ca personal aeronautic civil.

Articolul 69

Art. 69 — În condițiile în care tratatele internaționale la care România este parte nu prevăd altfel, documentele de certificare emise de alte state pot fi recunoscute sau validate în România numai dacă criteriile în baza cărora au fost eliberate se situează cel puțin la nivelul standardelor și practicilor recomandate de Organizația Aviației Civile Internaționale și în condițiile îndeplinirii cerințelor reglementărilor naționale specifice aplicabile.

Articolul 70

Art. 70 — Examinarea medicală a candidaților care solicită certificarea ca personal aeronautic civil poate fi efectuată numai de către o instituție medicală autorizată, potrivit reglementărilor specifice aplicabile.

64. Titlul secțiunii a IV-a a capitolului IX va avea următorul cuprins:

„SECȚIUNEA a IV-a Certificarea aeronavelor civile

Articolul 71

Art. 71 — (1) Aeronavele civile care se înmatriculează în România, motoarele și elicele acestora vor deține un certificat de tip emis potrivit reglementărilor specifice aplicabile, care să acopere produsul, inclusiv toate piesele și echipamentele instalate pe acesta.

(2) În certificatul de tip se înscriu condițiile și limitările care sunt cerute în interesul siguranței zborului.

Articolul 72

Art. 72 — Piesele și echipamentele pot deține un certificat specific în urma demonstrării că acestea sunt conforme cu specificațiile detaliate de navigabilitate stabilite.

Articolul 73

Art. 73 — (1) Fiecare aeronavă civilă trebuie să dețină un certificat de navigabilitate individual, eliberat în urma demonstrării că aeronava civilă este conformă cu proiectul de tip aprobat în certificatul de tip și că întreaga documentație, inspecțiile și încercările relevante demonstrează că aeronava este în condiție de operare în siguranță.

(2) În certificatul de navigabilitate, care trebuie să se afle în permanență la bordul aeronavei, se înscriu categoriile de activități pentru care aeronava civilă poate fi folosită, precum și alte condiții și limitări impuse de siguranța zborului.

Articolul 74

Art. 74 — (1) Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului emite reglementări aeronautice specifice privind certificatul aeronavelor civile.

(2) Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului poate stabili categorii de aeronave și parasute care prin excepție de la prevederile art. 73, pot efectua zboruri fără a deține certificat de tip și/sau de navigabilitate.

63. Titlul secțiunii a V-a a capitolului IX va avea următorul cuprins:

.SECȚIUNEA a V-a

Zone supuse servitutilor de aeronautică civilă"

Articolul 76

Art. 76 — În scopul asigurării siguranței zborului se stabilesc, în conformitate cu reglementările specifice emise de Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, zone supuse servitutilor de aeronautică civilă aferente aerodromurilor civile și echipamentelor serviciilor civile de navigație aeriană.

Articolul 77

Art. 77 — În zonele supuse servitutilor de aeronautică civilă pot fi construite și amplasate construcții, instalații și echipamente noi numai cu avizul Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, iar în cazul aerodromurilor exploatate în comun, cu avizul Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, împreună cu Ministerul Apărării Naționale.

Articolul 78

Art. 78 - Administratorii aerodromurilor civile, ai echipamentelor aferente serviciilor de navigație aeriană, cât și proprietarii terenurilor, clădirilor și amenajărilor aflate în zonele supuse servitutilor de aeronautică civilă sunt obligați să respecte restricțiile impuse prin reglementările specifice referitoare la aceste zone, precum și prin avizul prevăzut la art. 77.

73. După secțiunea a V-a a capitolului IX se introduce o nouă secțiune, secțiunea a VI-a, cu următorul cuprins:

!„secȚIUNEA a VI-a

Transferul responsabilităților de supraveghere a siguranței zborului"

Articolul 78¹

Art. 78¹ — În cazul unei aeronave înmatriculate într-un alt stat și operate de un operator aerian român, Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului poate încheia, conform Convenției de la Chicago și potrivit atribuțiilor ce îi revin prin prezentul cod aerian, acorduri bilaterale cu autoritățile aeronautice din acel

stat, prin care se preiau, în totalitate sau în parte, funcțiile și obligațiile ce revin statului de înmatriculare a aeronavei.

Articolul 78²

Art. 78² - In cazul unei aeronave inmatriculate in Romania si operate de un operator aerian dintr-un alt stat, Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului poate incheia, conform Conventiei de la Chicago si potrivit atributiile ce ii revin prin prezentul cod aerian, acorduri bilaterale cu autoritatile aeronautice din acel stat prin care se transfera, in totalitate sau in parte, functiile si obligatiile ce revin statului roman in calitate de stat de inmatriculare a aeronavei.

Articolul 79

Art. 79 – Protectia aviatiei civile impotriva actelor de interventie ilicita se realizeaza pe baza Programului National de Securitate Aeronautica, elaborat de Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului si aprobat prin hotarare a Guvernului.

Articolul 80

Art. 80 - Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului este autoritatea de stat responsabila pentru rezolvarea, implementarea si aplicarea acestui program.

Articolul 81

Art. 81 — Facilitățile aeronautice se realizează în conformitate cu procedurile, standardele și practicile recomandate, emise de organizațiile internaționale de aviație civilă la care România este parte, precum și cu legislația europeană și națională specifică în vigoare.

Articolul 82

Art. 82 — Administratorii aerodromurilor civile au obligația să asigure condițiile pentru implementarea și asigurarea funcționării sistemului de facilități aeronautice la aerodromurile pe care le administrează.

Articolul 83

Art. 83 — In spațiul aerian național, precum și pe teritoriul României operațiunile de căutare și salvare a aeronavelor civile aflate în primejdie și a supraviețuitorilor unui accident de aviație se realizează în conformitate cu legislația națională referitoare la managementul situațiilor de urgență.

79. Titlul capitolului XIII va avea următorul cuprins:

„CAPITOLUL XIII

Investigația tehnică a incidentelor si accidentelor de aviație”

Articolul 85

Art. 85 – Asistenta de cautare si salvare se acorda tuturor aeronavelor civile si supravietuitorilor unui accident de aviatie.

Articolul 86

Art. 86 – Toate autoritatile publice, precum si persoanele fizice si juridice solicitate au obligatia de a acorda asistenta in cazul operatiunilor de cautare si salvare, urmarindu-se prioritar salvarea vietilor omenesti precum si prevenirea amplificarii daunelor si conservarea dovezilor esentiale pentru anchetarea adecvata a accidentelor.

Articolul 87

Art. 87 — Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului este autoritatea de stat pentru reglementarea, organizarea și desfășurarea activităților privind investigația tehnică a incidentelor și a accidentelor din aviația civilă.

Articolul 88

Art. 88 - (1) Scopul investigației tehnice îl reprezintă stabilirea faptelor, cauzelor și împrejurărilor care au condus la producerea incidentului sau a accidentului de aviație civilă, precum și identificarea măsurilor preventive corespunzătoare.

(2) Obiectivul investigației tehnice îl reprezintă creșterea siguranței zborului prin emiterea de recomandări în vederea prevenirii producerii unor incidente sau accidente similare în aviația civilă.

Articolul 89

Art. 89 — (1) Investigația tehnică este independentă de ancheta penală sau disciplinară.
(2) Stabilirea responsabilităților, a persoanelor vinovate, a gradului de vinovăție, precum și aplicarea sancțiunilor sunt de competența organelor abilitate prin lege.

Articolul 90

Art. 90 - (1) Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului emite reglementări specifice cu privire la raportarea, colectarea, prelucrarea și arhivarea informațiilor referitoare la evenimentele de aviație civilă, în conformitate cu recomandările organizațiilor internaționale de aviație civilă.

(2) Agenții aeronautici civili au obligația să informeze Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului asupra producerii incidentelor și accidentelor de aviație civilă.

(3) Confidențialitatea surselor de informare în timpul investigației tehnice, inclusiv raportările voluntare ale personalului aeronautic civil, care stau la baza începerii sau desfășurării unei investigații, este garantată în condițiile legii.

Articolul 91

Art. 91 — Echipajele aeronavelor civile, precum și orice persoană fizică sau juridică sunt obligate să furnizeze, la cererea comisiei de investigare, pe durata investigației tehnice, toate informațiile și relațiile care le sunt cunoscute.

Articolul 92

Art. 92 – Încalcarea prevederilor prezentului cod aerian atrage, după caz, răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală a persoanelor vinovate.

Articolul 93

Art. 93 - (1) Constituie contravenții, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii, să constituie infracțiuni, următoarele fapte:

- a) lipsa de la bordul aeronavei a documentelor obligatorii prevăzute la art. 17 alin. (2), art. 36 alin. (2) și la art. 73 alin. (2);
- b) refuzul comandantului unei aeronave civile de a prezenta persoanelor împuternicite, în condițiile legii, documentele obligatorii prevăzute la art. 17 alin. (2), art. 36 alin. (2) și la art. 73 alin. (2);
- c) neinformarea Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului cu privire la producerea incidentelor și accidentelor de aviație civilă, de către cei care au această obligație în conformitate cu prevederile art. 90 alin. (2);
- d) desfășurarea de activități în perimetrul infrastructurii aeroportuare fără licența prevăzută la art. 29 alin. (3);
- e) efectuarea activităților aeronautice civile prevăzute la art. 63, fără deținerea unui certificat valabil, de către persoane fizice sau juridice;
- f) efectuarea de operațiuni de transport aerian public fără deținerea licenței de transport aerian și/sau a certificatului de operator prevăzute la art. 50 alin. (1);
- g) amplasarea construcțiilor, instalațiilor și echipamentelor în zonele supuse servitutilor de aeronautică civilă fără obținerea avizului Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, prevăzut la art. 77;
- h) nerespectarea restricțiilor impuse prin reglementările specifice referitoare la zonele supuse servitutilor aeronautice sau prin avizele emise de Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, de către persoanele fizice și juridice prevăzute la art. 78;
- i) operarea unei aeronave civile cu nerespectarea condițiilor și limitărilor înscrise în certificatul de navigabilitate conform prevederilor art. 73 alin. (2);
- j) efectuarea serviciului de către personalul aeronautic civil sub influența băuturilor alcoolice sau a altor substanțe interzise de autoritatea de reglementare. Se consideră sub influența băuturilor alcoolice personalul care are o îmbibație alcoolică în sânge de până la 0,8‰.

(2) Prin hotărâre a Guvernului se pot stabili și alte fapte contravenționale din domeniul aviației civile.

Articolul 94

Art. 94 – Contravențiile prevăzute la art. 93 alin. (1) se sancționează după cum urmează:

- a) contravențiile prevăzute la lit. a)–c), cu amendă de la 2.000 lei la 4.000 lei;
- b) contravențiile prevăzute la lit. d)–f), cu amendă de la 3.000 lei la 6.000 lei;

c) contravențiile prevăzute la lit. g)–j), cu amendă de la 10.000 lei la 15.000 lei.

Articolul 97

Art. 97 — (1) Constatarea contravențiilor prevăzute la art. 93, precum și aplicarea amenzilor se fac, cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare, de către persoanele împuternicite în acest scop de ministrul transporturilor, construcțiilor și turismului.

(2) Contravențiilor prevăzute la art. 93 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 98

Art. 98 – Regementarile emise de Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului în aplicarea prevederilor prezentului Cod Aerian sunt obligatorii pentru toți agenții aeronautici civili.

Articolul 98¹

Art. 98¹ - La instituirea de către președintele României a stării de asediu sau a stării de urgență, precum și la declararea mobilizării parțiale sau generale a forțelor armate ori în caz de agresiune armată îndreptată împotriva țării aplicarea prevederilor prezentului Cod aerian se suspendă în parte sau în întregime, activitatea aeronautică în spațiul aerian român urmând să se desfășoare conform normelor stabilite de autoritățile militare competente, potrivit legii.

Articolul 99

Art. 99 – Prezentul cod aerian intră în vigoare la data 10 iulie 2006.

Articolul 101

Art. 101 - (1) Săvârșirea faptei prevăzute la art. 93 alin. (1) lit. j), dacă aceasta este de natură să pună în pericol siguranța zborului, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

(2) Efectuarea serviciului în stare de ebrietate de către personalul aeronautic civil se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

(3) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) este săvârșită de personalul aeronautic navigator, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

(4) Este considerat în stare de ebrietate personalul care are o îmbibație alcoolică în sânge mai mare de 0,8‰.

Articolul 102

Art. 102 - (1) Pilotarea unei aeronave de către o persoană care nu deține documentele de certificare prevăzute de reglementările în vigoare pentru pilotarea aeronavei respective se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Dacă prin fapta prevăzută la alin. (1) s-a pus în pericol siguranța altor zboruri, sănătatea publică sau protecția mediului, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 5 ani.

Articolul 103

Art. 103 — (1) Se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă următoarele fapte:

a) exploatarea unei aeronave fără ca aceasta să posede un certificat de înmatriculare/identificare și un certificat/autorizație de navigabilitate ori documente echivalente;

b) nerespectarea restricțiilor impuse prin reglementările specifice referitoare la zonele supuse servitului aeronautic sau prin avizele emise de Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, de către persoanele fizice și juridice prevăzute la art. 78, dacă fapta este de natură să pună în pericol siguranța zborului;

c) efectuarea de operațiuni de transport aerian public fără deținerea licenței de transport aerian și/sau a certificatului de operator prevăzute la art. 50 alin. (1), dacă fapta este de natură să pună în pericol siguranța zborului;

d) înscripționarea neconformă cu certificatul de înmatriculare/identificare sau ștergerea mărcilor de înscripționare.

(2) Fapta prevăzută la lit. a), săvârșită după refuzul eliberării certificatului de înmatriculare sau a certificatului de navigabilitate, se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani.

Articolul 104

Art. 104 – În înțelesul prevederilor prezentului capitol:

a) o aeronava se considera a fi in serviciu din momentul in care personalul de la sol sau echipajul incepe sa o pregateasca in vederea unui anumit zbor pana la expirarea unui termen de 24 de ore dupa aterizare; perioada de serviciu cuprinde in orice caz intregul timp in care aeronava se afla in zbor;

b) o aeronava se considera a fi in zbor din momentul in care, imarcarea fiind terminata, toate usile exterioare au fost inchise si pana in momentul in care una dintre aceste usi a fost deschisa in vederea debarcarii; in caz de aterizare fortata se considera ca zborul se continua pana cand autoritatea competenta preia in sarcina aeronava, persoanele si bunurile de la bord;

Articolul 106

Art. 106 – (1) Comunicarea de informatii stiind ca acestea fiind false, daca prin acest fapt se pericliteaza siguranta zborului se pedepseste cu inchisoare de la 2 la 10 ani.

(2) Daca fapta se savarseste in scopul devierii itinerariului de zbor, aceasta se pedepseste cu inchisoare de la 5 la 15 ani si interzicerea unor drepturi.

Articolul 107

Art. 107 — (1) Săvârșirea, cu ajutorul unui dispozitiv, al unei arme sau al unei substanțe, a unui act de violență împotriva unei persoane aflate într-un aeroport civil, dacă fapta pune în pericol sau este de natură a pune în pericol siguranța și securitatea în acest aeroport, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Savarsirea oricarui act de violenta sau psihica asupra unei persoane aflate la bordul unei aeronave civile in zbor sau in pregatire de zbor se pedepseste cu inchisoare de la 10 la 20 de ani si interzicerea unor drepturi.

Articolul 108

Art. 108 - (1) Distrugerea sau deteriorarea gravă, cu ajutorul unui dispozitiv, al unei arme sau al unei substanțe, a instalațiilor unui aeroport civil ori a unei aeronave care nu este în serviciu, dar se află pe un aeroport, precum și întreruperea serviciilor de aeroport, dacă fapta compromite sau este de natură a compromite siguranța și securitatea în acest aeroport, se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani.

(2) Distrugerea sau deteriorarea instalațiilor ori a serviciilor de navigație aeriană sau perturbarea funcționării acestora, dacă fapta este de natură să pună în pericol siguranța zborului, se pedepsește cu închisoare de la 10 la 20 de ani și interzicerea unor drepturi.

(3) Cu pedeapsa prevăzută (a alin. (2)) se sancționează și distrugerea unei aeronave în serviciu sau cauzarea de deteriorări care o fac indisponibilă de zbor ori care sunt de natură să îi pună în pericol siguranța în zbor.

(4) Plasarea sau înlesnirea plasării pe o aeronavă civilă, prin orice mijloc, a unui dispozitiv sau a unei substanțe capabile să distrugă acea aeronavă sau să îi producă deteriorări care o fac inaptă de zbor ori care sunt de natură să pericliteze siguranța acesteia in zbor se pedepsește cu închisoare de la 15 la 25 de ani și interzicerea unor drepturi.